

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antiqvae Lectionis Tomus ...

In Qvo XVI. Antiqua Monvmenta Ad Historiam Mediae Aetatis Illvstrandam,
Nvnqvam Edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1601

Epistola LVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64144](#)

ab hoc carnali carcere deductus nimium intrare cupiet: quod antè summa diligentia præuiderit choros, obuiis suscipientes manibus animam, ad deducendum in cubiculum regis, æternis fruituram gaudiis. Perpetuumque laudis carmen decantabit, in præsentia sui sponsi dicens: Benedic anima mea Dominum: & omnia opera eius, in omni Psalm. 102. loco dominationis eius benedic anima mea Dominum. Vivas, valeas & floreas virgo nobilissima in Christo.

EPISTOLA LVIII.

Paulinus

DVM feruentis Sancti igneus sol sidus ascendit, & nimio, diurnoque calore arida tellus imbræ expectat: sicut tua, pater optime, in refrigerium magni amoris, sitiens in meo pectori voluntas, tuæ beatitudinis diu desiderabat literas: iterum, atque iterum per singula horarum momenta æstuans hoc reuoluebat elogium. Quando venient desiderati mei dulcissimi apices? quando videam signa salutis dilectissimi mei? Quando mihi Ausoniae nobilitatis pagina optati prosperitatem ostendet amici? ut videam, si aliqua fœderatae in Christo amicitiae, in illius pectori maneat memoria: si Albini sui nomen stilo charitatis in cordis arcano reconditum habeat; sicut suauissimum PAULINI patris nomen perpetua dilectione in corde filij æternis viget literis inscriptum.

Ecce venit, ecce venit paternæ pietatis pagina, quam diu desiderabam, omni melle palato meo dulcior, omni obryzo oculis honorabilior. Hanc lætus ambabus accipiebam manibus, & toro amplectebam pectori: suspensus, quid mihi de me conuinctaret Paulino: solutisq; sigillis, audis-

Q. 2.

OCU-

oculorum obtutibus, per singulas lineas iter aperui, deltabilemque optatæ salutis sospitatem patris agnoscens; in his mox singulis literarum apicibus, oscula libabam: totumque me Domino Christo, in gratiarum effudi actiones, cens: Auditui meo dabis gaudium, & lætitiam, & exultabunt ossa humiliata.

Et quia antè humiliatus fui in tristitia, nunc exalsum in lætitia. Et si quid pleno charitatis modio superdi potuisset, cumularem utique primam dilectionis plitudinem, noua abundantia lætitiae. Nouit itaque, quicumque mellifluo charitatis iaculo vulnera, omni fauo dulcita in corde accipiet, non me auctumnali frigore flacciverborum folia, in huius chartulæ exaggerare gremium sed de viuo veritatis fonte, ad irrigandos veræ flores dilectionis, hæc prona pectoris mei dextera haurire: quatenus mei magni amoris stillicidium tuis infunderem vilibus.

Plurima mihi de sanctissimo cui cordis epithalamiorum fluo nectare exundantia protulisti exempla, ut verius RISTOTELICVM illud in te videam impleri proverbiu qui acutissimas perihermeniarum scriptitans argumentationes, dicitur in mente calatum tinxisse.

Te vero agnoso de æterno charitatis thesauro affenter noua proferre, & vetera, & in fide fraternali amoris nam tinxisse pietatis. Tuum vero sanctissimum cor est repromissionis, sapientiae melle manans, & suauissimæ charitatis luce redundans, in qua verus, & gloriosus Salmon, virtutum gemmis templum pulchræ habitationis maiestatis construxit; non calce, flamma periturum; in æterna pace permansurum. In quo sancta sanctorum fundato, & vero Pontifici soli Christo peruvia, non semel in anno, sed semper in æternum. Ibi arca sapientiae, & duorum

Psalms. 50.

Matth. 13.

Hebr. 3

tabulæ testamentorum. Et hæc omnia Cherubin in multitudine tegunt scientiæ. Horum subter alas diuina populi oracula respondent, & flumina viuentis aquæ ad salutem *Ioann. 4.* sicutibus salient æternam. Quò, qui sitiatur, de aridis terrarum ignorantiaæ partibus veniat, & bibat.

Quid in râm affluenti tui cordis thesauro non inuenitur? cuius habitator ille agnoscitur esse, in quo sunt omnies thesauri sapientiæ, & scientiæ absconditi: qui habet clavem David; aperit, & nemo claudit; claudit, & nemo aperit. Qui vel ad profectum aliorum perpetuæ linguam eloquentiæ charitatis clave aperit; & quæ vult in arcano pectoris tui thesauro clave sapientiæ claudit.

Hæc sanctissima somniantis Jacob scala, per quam cœlis secesserat septenis spiritualium charismatum gradibus piâ penetrare solet intelligentiâ: & iterum, ad ædificationem subiecti sibi populi fraternali amoris passibus descendit; ut siat doctor Ecclesiasticus diuinæ contemplationis cum *Gen. 28.* Maria compos, & iterum cum Martha Dominicæ mensæ *Ioan. 12.* conuiua sedulae administrationis sollicitus.

His duabus alis Sanctorum animæ cum magna meritorum gloria ad cœlestis regni beatitudinem quotidiè ferruntur. His etiam seculi huius procellosos gurgites transiunt nauigio, & ad portum perpetuæ quietis cum virtutum mercimonii peruenient.

Sed vereor, quod sine maximo cordis dolore non dicere, me ulterius in hac vita tuæ beatitudinis faciem non visurum, quia in via diuisionis iter agimus laboriosum, & per vallem lacrymabilem ad incertum properamus finem; & citò fragilis caro, vnde sumpta est, reuertetur: & omnis *Psalms. 103.* decor illius vrente percussa vento flaccescet, & ibit homo *Iob. 27.*

O 3

in

M.C.A.N.J.
S.I.I
9M9 4M2.9
SIV
24

in domum æternitatis suæ. Et circa eum stabunt in dor-
plangentès; & spiritus reuertetur ad Dominum, qui di-
dit illum.

Vbi tunc illecebræ carnalium delectationum? vbi
cularis pompæ superba ambitio? Nonnè hæc omnia
luti fumus ventosis procellarum in aërem dispersus gur-
tibus euaneſcunt? Et quantò plus quislibet hæc vana de-
lectabilia amabit in mundo, tantò magis ea, æterno pa-
ſentatus iudici odio habuerit. Beatus, qui necessitatē
vertit in voluntatem; & ea, Christi amore compunctus
voluntariè amiserit, quæ debita cogente morte amille-
rus erit.

Hæc, meæ miseriæ memor, lacrymosis dictaui quere-
lis; non vt te, quod opus non est, ex meis corrigeres disti-
sed ut mecum me ex meis plangeres iniquitatibus; & pa-
ſcentem in regione longinqua omni in immundicie po-
cos, tuis, ô sanctissime adiutor, precibus subleuares, &
paternæ pietatis epulas diu periclitantem reduceres.

Adhæſit itaque oculo cordis mei puluis cogitationum
iniquarum: vt summum beatitudinis bonum nec viden-
nec amare perfectè valeat. Si viderem, utique amarem
sed à te, qui spiritum ab eo consolationis accepisti, qui vult
omnes homines saluos fieri, affiduæ orationis suffragia fle-
gito: quatenus æternæ pietatis medicus collirio suæ mi-
ricordiæ inungat oculum, iniquis obcæcatum cupiditatib-
us: vt verum perpetuæ bonitatis lumen videre valeat, &
amare, quod videat.

Memento mitissimam Samaritani mentem, qui vulne-
ratum, omniq[ue] præſidio destitutum, oleo & vino fou-
bat, pietatis fascia ligauit, leuavit in iumentum, duxit in sta-
bulum; duos pro eo dedit denarios, vt curaretur. Quid
hac pietate mitius, quid hoc exemplo salubrius? Ecce cre-

Luc. 15.

2 Tim. 2.

Luc. 10.

ator omnium in premium se ipsum tradidit hominum, ut eos liberaret, quos creauit. Fateor me vnum ex illis, quos redemit. sed dum alienæ audius pulcritudinis Chanantidas ex paterno tabernaculo perrexerat videre, lupi me vespertini inuenerunt, rapuerunt, lacrauerunt, vulneratum dereliquerunt. Tandem aliquando diuina præueniente gratia, in memet reuersus, dixi: Surgam, & ibo ad patrem *Luc. 15.* meum, teque, mitissime pastor, in hoc iter, sicut prædicti, ductorem te posco.

Potuit igitur idem Lazari soluere vincula, qui eum de *Ioan. 11.* monumento prodire iussit. sed ut potestatem soluendi, sanctos habere doctores demonstraret, circumstantibus dixit: Soluite eum, & finite abire. Tu vero, egregie pastor, solue, subente Deo, mortiferas mihi peccatorum catenas, ut liber, viteq; redditus, & inter coniuas Domini Christi in eternæ beatitudinis epulis recumbere mercar.

EPISTOLA LIX.

Venerando viro Paulino † pa-
triarchæ

[†] Aquileiensis.

ALBINVS SALVTEM.

ACCEPIS sapientiae vestræ apicibus, & charitatis muneribus per hunc, huius præsentis chartulæ gerulum, valde gauisus, cognoscens prosperitatem vestram, & memoriam nostri, quam semper paterna pietate ut habeas in orationibus sacris supplex obsecro: memor semper benignæ deuotionis, quam Iob habuit in *Iob. 1.* filios suos. Salus filij, merces est patris: & laus genitoris, *Proverb. 10.* filius sapiens.

Præ-

CC. C. A. N. J.
S. J. J.
om. 1. m.
S. IV
Z. 4